

फक्त सभासदांसाठी  
वर्ष ४३वे, अंक ५ वा \* सप्टेंबर २०२४

सभा : मंगळवारी संध्या. ७.०० वा.

SNDT महाविद्यापीठ, गोटी हॉल,  
कर्बे रोड, पुणे ३८

# स्नेह सेवा

## मैत्रीय चारिटेबल सोसायटी, पुणे

\* अध्यक्ष \*

डॉ. राधा संगमनेरकर  
मो. ९८८१३०७२७८

नोंदणी क्र. MAH /1528/06/Pune, दिनांक ७ सप्टेंबर २००६

पत्रव्यवहारासाठी पत्ता :  
द्वारा-प्रबोध, १०७०, शुक्रवार पेठ, सुभाषनगर लेन नं. ६, पुणे ४११००२.  
snehseva1981@gmail.com

\* संपादक \*

श्री. मुकुंद गायधनी  
मो. ९४२२३०१८५१

### अष्ट्यक्षीय

स्नेहसेवा व मैत्रीय चारिटेबल सोसायटीच्या ४३ व्या वर्धापन दिनाच्या सर्वांना शुभेच्छा. 'स्नेहसेवा' या एका शब्दातच मोठा अर्थ लपलेला आहे. स्नेहातून सेवा आणि सेवेतून स्नेह हे ब्रीदिवाक्य असलेली संस्था १५ ऑगस्ट १९८१ रोजी स्थापन झाली. सेवा का करावी हा प्रश्न ज्यांना पडत नाही, तर आतूनच उर्मी येते असे स्नेही मिळवण्याचा हा कार्यक्रम आहे. आपुलकीने स्नेही जोडता येतात जेथे व्यवहाराचे घर्षण होत नाही तेच स्नेहीजन. स्नेह हा प्रत्येकाच्या वृत्तीनुसार कमी जास्त होतो. हा देवघेवीचा व्यवहार नाही किंवा एटीएम नाही. सेवेत आनंद घ्यायचा आणि स्नेहाचे वर्तुळ वाढवत न्यायचे हे खरे. मला चांगले म्हणणारे, मला चांगले वाटणारे म्हणजेच स्नेही असे नाही. त्या पलीकडेही चांगले लोक असतात. आई गणित करून प्रेम करत नाही की नैसर्गिक प्रेम वृत्ती आहे. आईबद्दल कृतज्ञता व तिची सेवा करणारे हे संस्कृत घर, ते विश्वचि माझे घर इथपर्यंत हा परिघ वाढवता येतो. सेवा म्हणजे आपपर भाव गेल्यानंतर परोपकारी भावना जाते. ही भाग्यवंतांनाच मिळते. असे लोक एकटे पडू नयेत म्हणून संघटना बांधावी या संकल्पनेतूनच स्नेह सेवा उदयास आली. आपल्या सर्वांना अपार आनंद मिळतो. हा आपण अनुभवतोच. हा अनुभव टिकाऊ आहे. त्या आनंदाचा हा वर्धापन दिन. हा संसर्गिक सदगुण आपल्याला मिळवता येतो हे आपले भाग्य आहे. सेवा देणारे अधिक व्हावेत हा प्रयत्न हवा. गेली ४३ वर्षे स्नेह आणि सेवा वाढतच आहे. यात अनेक स्नेहीजनांचे योगदान आहे. त्या सर्वांना माझे वंदन आहे. त्याची जाणीव राहावी म्हणून आपण स्नेहभवाने प्रार्थना मनोभावे गात असतो

उत्साहाने स्वार्थ कार्य असू दे

परा डोळी आनंद हा छंद दे रे

आपण त्यांची शिकवणूक लक्षात घेऊन नवनवीन उपक्रम राबवत आहोत. सर्वांना खूप खूप शुभेच्छा

डॉ. सौ. राधा संगमनेरकर

### संपादकीय

मानसिक नवचैतन्य या विषयावर वेगवेगळ्या स्रोतांमधून लक्षात राहिलेले सारखेच म्हणणे आपणाशी शोअर करावेसे वाटले.

जीवन जगण्याचा सर्वात सुंदर मार्ग म्हणजे सकारात्मक विचार जोपासून पूर्ण उर्जेने कठोर मेहनत करून स्वतःच्या व इतरांच्या स्वप्नांच्या पूर्तीकरिता कार्यरत राहणे.. म्हणजेच मेंदुला व मनाला सतत नवीन माहिती पुरवत राहणे. जेव्हा मेंदूकडे नवीन माहिती येते, तेव्हा मेंदूत नवीन कनेक्शन्स निर्माण होतात. दुसऱ्याबरोबर फक्त एखादा खेळ खेळल्यामुळे किंवा गपणागोषी केल्यामुळेही मनामध्ये नवचैतन्य निर्माण होते व एकाकीपणामुळे येणारी निराशा नाहीशी होते.

यशस्वी होण्यासाठी देवावरच्या आणि दैवावरच्या विश्वासापेक्षा स्वतःवर आणि स्वतःच्या क्षमतेवर विश्वास अधिक महत्त्वाचा आहे. सकारात्मक मानसिकता, स्वानुशासन व अथवक परिश्रम ही आधिभौतिक तत्वे होय.

शेवटी मैत्रोपनिषदामधील हा विचार देखील हेच नाही का सांगत ?

चित्तस्य हि प्रसादेन कर्मशुभाशुभम्।

प्रसन्नात्मात्मनि स्थित्या सुखम् व्ययमश्नुते ॥

मुकुंद गायधनी

### ट्रॅन्डॉक्शनल अनालिसिस

दि. ६ ऑगस्ट २४ रोजी सभासदांना प्राचार्य श्याम भुक्ते यांनी 'आनंदायी व्यक्ती संवाद' (ट्रॅन्डॉक्शन अनालिसिस) या विषयावर व्याख्यान दिले. श्यामरावांनी आपल्या नेहमीच्या शैलीत हा अवघड विषय सोपा करून सांगितला. भुक्ते सरांनी व्याख्यानाची सुरुवात 'कराग्रे वसते लक्ष्मी' या श्लोकाने केली. दिवसाची सुरुवात प्रसन्न असते. यावेळी बाह्य जगताचा मनावर परिणाम झालेला नसल्यामुळे अगणित नवनवीन कल्पना सुचत जातात. हा प्रसन्न मूड दिवसभर

ठेवता आला पाहिजे.

माणसाचं वागणं म्हणजे ट्रांजेक्शन. तो केव्हा, कसा वागतो, समजून घेण्याचं तंत्र प्राचार्य शाम भुरके यांनी श्रोत्यांना सोप्या भाषेत समजावून सांगितले. मेस्लो या मानसशास्त्रज्ञाच्या म्हणण्याप्रमाणे माणूस पुढील गोष्टी प्राप्त करण्यास प्राधान्य देतो. मूळभूत गरजा, अन्न, निवारा, सुखदायी गोष्टी, मानसन्मान प्रसिद्धी शेवटचा टप्पा. मी नेता माझे सर्वांनी ऐकले पाहिजे, मानले पाहिजे. समोरचा माणूस यातील कोणत्या टप्प्यावर आहे, हे पाहून आपण वागावे. सिगमंड फ्राईड या गुरुंच्या म्हणण्याप्रमाणे ईद, इगो सुपर इगो, या तंत्राने व्यक्ती वागत असते. प्रथम माणसाच्या मनात इच्छा निर्माण होते. ती इच्छा पूर्ण करण्याची साधने व शक्ती त्याच्याकडे असेल तर तो ती पूर्ण करण्याचा प्रयत्न करेल. पण मनामध्ये सेन्सॉर बोर्डसारखी तिसरी शक्ती असते. तिने इच्छा पूर्ण करू दिली नाही तर मूळच्याअतृप्त इच्छा मध्ये वाढ होत जाते. गोडाऊन रिकामे करण्यासाठी काय करायचे, हे भुर्के यांनी उदाहरणे देऊन सांगितले. अप्रिय व्यक्तीस रागावावे वाटले पण ते करणे त्या परिस्थितीत नको वाटते तेव्हा त्यास खरमरीत पत्र लिहावे, आपणच वाचावे नंतर फाडून टाकावे.

आय एम ओके, यु आर ओके या थॉमस हॅरिसच्या शिकवणीमध्ये मी व अन्य यांचा विचार केला आहे. मी बरोबर आहे आणि अन्य लोक चुकीचे वागतात याचा अतिरेक झाला तर आपल्याला सुपिरिअॉरीटी कॉम्प्लेक्स झालाय समजावे. बाकी सर्व चांगलं चाललंय आणि मी तेवढा कमनीशिबी आहे म्हणजे आय एम नॉट ओके बाकीचे सर्व ओके याचा अतिरेक झाला तर इनफिरियॉरिटी कॉम्प्लेक्स होणार. माझं बरोबर नाही पण अन्य कोणाचं नीट चालले नाही. सारंच निराशा जनक म्हणजे आय अम नॉट ओके, अदर्स अल्सो नॉट ओके, या विचारांचा अतिरेक माणसाला गुन्हेगारीकडे नेऊ शकतो किंवा तो वेडा होऊ शकतो.

यासाठी आय एम ओके आणि यु आर ओके या तत्त्वाचा वापर करावा या परिस्थितीला अतिरेकी स्थिती येत नाही. एरिक बर्गने पेरेंट, चाइल्ड, अँडल्ट या तीन प्रवृत्तीत माणूस असतो असे सांगितले. पूर्वापार चालीरीतीत पेरेंट असतो. शास्त्रीय दृष्टी तार्किक बुद्धी यात अँडल्ट असतो मौजमजा भावनाशील यात चाइल्ड असतो हे ध्यानात घेऊन आपण त्या पातळीवर येऊन वागलो तर मानवी व्यवहार ठीक होतात. भारतात या मानसशास्त्रज्ञापूर्वी समर्थ रामदासांनी मनाचे श्लोक व दासबोध सांगितले. आपण करी आपली स्तुती तो एक मूर्ख, जो दुसऱ्यावर विसंबला त्याचा कार्यभाग उडाला, जो आपणचि कष्ट गेला तो चि भला.

दुःखाला कप्प्यात कुलपबंद करा, त्यावर उपाय

करण्यापुरता कप्पा उघडा, अन्य वेळी हे जगणे सुंदर आहे. याचा आनंद घ्या. दुसऱ्याच्या वागण्याचा अभ्यास करा, त्याप्रमाणे त्याच्याशी वागा. स्वतःचा एकटेपणा घालवायला छंद जोपासा. सकारात्मक आनंदी वृत्तीने घरातलं डायरिंग टेबल हसरे विद्यापीठ करा.

यातील I am okay, You are okay चे नातेसंबंध दीर्घकाळ चांगले टिकतात. आपल्याशी नातेवाईक कितीही वाईट वागले तरी आपण चांगलेच वागावे. दुःख असले तरी चोविस तास ते वागवायचे नाही. त्यावर काम करायचे. तसेच जो माणूस एक पाऊल मागे येऊ शको तोच माणूस दोन पावले पुढे जाऊ शकतो. शेवटी If I am alone at home and getting bored, Then I am in the wrong company असा महत्त्वाचा विचार मांडून श्यामरावांनी त्यांचे व्याख्यान पूर्ण केले.

सौ. मधुरा बांदिवडेकर आणि  
प्राचार्य शाम भुरके

### आमची अविस्मरणीय वर्षा स्वहल !!!

आपण सिमेंटच्या जंगलात राहतो, त्यामुळे वर्षातून एकदा तरी निसर्गाने पांधरलेली हिरवीगर चादर बघण्यासाठी वर्षासहल काढण्याची आमच्या स्नेहसेवाच्या आयोजकांनी ठरविले आणि ३० अँगस्टचा तो सुंदर दिवस उजाडला.

आमचे साठी सत्तरीतील ३१ नवयुवक युवती अगदी उत्साहाने सकाळी बरोबर सात वाजता SNDT जवळ जमले.

खरं म्हणजे या वर्षा सहलीचे फायदे खूप आहेत. धकाधकीच्या या जीवनात आपण थोड्या वेळा करता का होईना, निसर्गरम्य वातावरण स्थिरावतो. स्वतःकडे नव्या दृष्टिकोनातून पाहतो आणि त्यासाठी आम्ही, पुण्याजवळील स्वच्छंद रिसॉर्ट आपले एक सुट्टीतले घर, कोळवण मुळशी येथे बसने प्रयाण केले.

बसमध्ये गाण्याच्या भेंड्यांचा, अंताक्षरीचा कार्यक्रम अतिशय रंगला. गाणी गाताना सगळे सीनियर सिटीजन, अगदी नवयुवक युवतींपेक्षाही रंगून गेले होते. कुणाकुणाचे नाव घेऊ, अगदी प्रत्येक जण त्यात सामील झाला होता.

चांदणी चौक पास केल्यानंतर मुळशीकडे जाताना, किंत्येक मैल लांब जाणारा शेतीचा पट्टा, समोर मस्त डोंगरांचा वेढा आणि शेतीच्या दोन्ही बाजूंनी वाहणारे निर्मळ पाणी, डोंगरात हरवलेली आणि अंतर राखून असणारी विरळ वस्ती पार करीत आम्ही स्वच्छंद रिसॉर्टला साडेनऊच्या सुमारास पोचलो.

तेथे आम्ही सर्वांनी चवदार, गरमागरम मेटू वडा, उपीट,

सांबार चटणी आणि चहा कॉफीचा आस्वाद घेतला आणि फ्रेश झालो. आपल्या डॉ. मोहन गुजराथी साहेबांचा वाढदिवस असल्याने त्यांचे सर्व सभासदांनी गौरव गीत गाऊन हार्दिक अभिनंदन केले आणि त्यांना शुभेच्छा दिल्या.

रिसॉर्टच्या आवारातील बाग, दत्त मंदिर आणि Jumping Trampoline कडे सर्वांनी कुच केले. तेथील अनेक झाडे फळे फुले पाहून, मन प्रसन्न झाले, शेतावरील पक्ष्यांच्या पंखावर तर जणू हिरवेगार शेवाळेच साचले आहे, असे काहींना वाटले.

प्राचार्य श्याम भुर्केसाहेबांच्या प्रश्नमंजुषाच्या कार्यक्रमात कसरेकर, भडकमकर, भुर्के, तोडकर, पांडे, जव्हेरी दापत्य, डॉ. मंगला धम, रिताराणी शितोळे, अश्विनी शिंदे, प्रज्ञाताई, नीलाताई, कौस्तुभ भडभडे आणि सर्व बंधू-भगिर्णींनी भाग घेऊन आपापल्या ज्ञानात भर टाकली.

दुपारी टेबल टेनिस, कॅरम, पत्ते, बुद्धिबळ, ह्याचा सर्वांनी आनंद घेतला. जवळच स्विमिंग पूल होता परंतु पावसामुळे तेथे कोणी गेले नाही. बागुल साहेबांचा माउथ ऑर्गन वादन आणि भुर्केसाहेबांची योग साधना मनाला अतिशय भावून गेली; नंतर सर्वांनी गोल रिंगन करून ‘पासिंग द बग’चा खेळ खेळला. प्रत्येकाने आपापल्या वाठ्याची शिक्षा भोगली. प्रज्ञाताईचा पोवाडा तर अप्रतिम होता. तेवढ्यात जेवणाची वेळ झाली.

बिरङ्ग्या उसळ, मिक्स व्हेज, पापड आमटी, बटाटेवडे, कोशिंबीर, ताक, पोळी, भाकरी, भात आणि आप्रखंड हा तर बेत सुग्रास आणि लाजवाब होता. आपले सर्वच so called तरुण तरुणी प्रेमाने जेवले, कारण जेवणात जिब्हाळा होता.

तेथे मुळशी डॅम, वाळेन डॅम, चिन्मय विभूती देऊळ, हाडशी डॅम, अजिवली वॉटर फॉल, बाबा महाराज मठ, तुंग किल्ला, तिकोना किल्ला, साई मंदिर, पवना डॅम वगैरे प्रेक्षणीय स्थळे जवळपासच होती परंतु वेळेअभावी सर्वानुमते पवना डॅमलाच जाण्याचे ठरले. पवना डॅमला आमचे आयोजक, बोटिंगची परमिशन मिळवण्यास गेले परंतु पावसामुळे परवानगी मिळाली नाही. जवळच तुंग किल्ला, तिकोना किल्ला खुणावत होता, तसेच समोरच लोहगड विसापूर दिसत होते.

पावसाच्या अधून मधून बरसणाऱ्या सरींमुळे वातावरण प्रसन्न झाले होते. तेथे सर्वांनी आपले वय विसरून फोटो काढले. एकमेकांचे कौतुक केले पण निसर्गाची किमया आम्हाला तेथून हलून देत नव्हती.

या आमच्या प्रवासात निसर्गाचे विविध रंग आम्ही अनुभवले. कधी ऊन, कधी पाऊस, कुठे धुके, क्षणोक्षणी बदलणारा निसर्ग हे सगळे अद्भुत आणि अवर्णनीय होते.

प्रत्येक चांगल्या गोष्टीला शेवट असतो, त्याप्रमाणे आमचा तो परतीचा प्रवास सुरु झाला.

डॉ. राधाताई, सुधीर पळसुलेजी, नीलाताई, सुनीता वाघ, प्रज्ञाताई, सुधाताई जावडेकर व कसरेकर, भुर्के, तोडकर, पांडे, दाम्पत्य, आणि सर्व आयोजकांचे सर्वांनी आभार मानले.

सहल वर्षातून दोनदा तरी घ्यावी असे सर्वानुमते ठरवून, सुरेल आठवणी आणि कधी विसर न पडणारा निसर्ग मनात साठवून, अनेक मित्र मैत्रिणी मिळाल्याच्या आनंदात, पुन्हा सिमेंटच्या जंगलात प्रवेश करून जड अंतकरणाने एकमेकांचा निरोप घेतला.

दीपक रविंद्रनाथ जव्हेरी

## वर्धापिनदिन

१९ ऑगस्ट २०२४ रोजी स्नेहसेवाचा वर्धापिनदिन दिमाखात साजरा झाला. कार्यक्रमाची मंगलमय वातावरण निर्मिती येणाऱ्या सुमारे ५० सभासदांचे व त्यांच्या बरोबरच्या पाहुण्यांचे स्वागत अत्तराच्या सुवासाने व पेढ्याच्या गोडव्याने झाली.

कार्यक्रमाची सुरुवात संस्थेच्या प्रार्थनेने झाली. प्रारंभाला पंदरपूर भजन वारीने प्रेक्षकांना मंत्रमुग्ध केले. ज्ञानेश्वरांच्या पालखीचे रंगमंचावर आगमन झेंडे, तुळस आणि वृदावन व सहभागी सभासदांच्या भक्तीरंगात मग्न मिरवणुकीने झाले.

तशीही पंदरपूर वारी ही महाराष्ट्रातील सात शतकांपासूनची सर्वात जास्त सक्रीय सहभाग असलेली सांस्कृतिक वार्षिक परंपरा आहे. आज पाऊलभजन या माध्यमातून या सोहळ्यातील विविध पैलूंचे दर्शन घडवले गेले. संपूर्ण कार्यक्रमाची संहिता व संकल्पना सौ प्रज्ञाताई यार्दी यांची होती. तर नृत्य आणि कोरिओग्राफी सौ. अंजली भाटवडेकर यांची होती. दोर्धींचा अशा सांस्कृतिक कार्यक्रमातील पूर्व सहभाग व नृत्य शिक्षणातील योगदान कार्यक्रमाच्या यशस्वीतेसाठी उपयुक्त ठरले. इतर सहभागी कलाकार होते, सौ. मधुरा बांदिवडेकर, पौर्णिमा तोडकर, रेखा कसरेकर, सुनिता वाघ, विजया खोले, गीता भुर्के, प्रवीणा अंबुलकर तसेच पुरुष सभासदांचा लेझीम सहभाग होता. माधव बांदिवडेकर, अविनाश गोहाड, तुषार कसरेकर, विलास तोडकर, मुकुंद गायधनी, सुधीर पळसुले, बळवंत काळभोर यांचा. या कार्यक्रमाचे माहितीपूर्ण निवेदन उज्ज्वला नाईक यांचे होते.

सुमारे चाळीस मिनिटांचा जलद गतीने सुनियोजित, शिस्तित सादर झालेला मनोरंजक प्रवास प्रेक्षकांनी उत्स्फूर्त दाद देऊन वाखाणला. सहभागी कलाकारांचा उत्साह व वय

विसरायला लावणारा कलाविष्कार कौतुकास्पद होता.

त्यानंतर सौ. अंजली हतवळणे आणि संध्या भडकमकर, सुनिता वाघ, विजया खोले, गीता भुर्के, प्रविणा अंबुलकर या सहकाऱ्यांनी एक सुंदर समूहगीत सादर केले.

प्राचार्य श्याम भुर्के व सौ. गीता भुर्के यांनी शिरीष कणेकर यांचेवर, त्यांच्या किशयावर सुमारे अर्धा तासाचे सुंदर सहवाचन केले. आपल्या संस्थेच्या या सदाबहार जोडीचा असे प्रयोग करण्याचा अनुभव मोठा आहे. यापूर्वी त्यांनी पुल- एक आनंद यात्रा, शरद तळवलकर यांच्या गुदगुल्या वगैरे दहापेक्षा जास्त साहित्यिक कार्यक्रम महाराष्ट्रात सादर केलेले आहेत.त्यांच्या सांगण्याप्रमाणे आजचा कार्यक्रम शिरीष कणेकरांच्या येणाऱ्या मोठ्या कार्यक्रमाचे ट्रेलर आहे. प्रेक्षकांनी खूपच दाद देऊन कार्यक्रमाचा आनंद घेतला.

श्री विजय बागुल यांनी माऊथ आँगन या वाद्यावर देशभक्तीपर गोन गाणी वाजवून प्रेक्षकांना मंत्रमुग्ध केले. श्री. विजय बागुल यांनी ज्येष्ठ वयात छंद म्हणून माऊथ आँगन शिकायला सुरुवात करून आत्तापर्यंत जवळजवळ दिंशे जाहीर कार्यक्रम वेगवेगळ्या सामाजिक संस्थांमध्ये सादर केले आहेत. ही त्यांची आवड, चिकाटी व वादनातल्या प्रगतीची पावतीच आहे.

त्यानंतर श्री भालचंद्र अंबुलकर यांनी हरित वायू, पर्यावरण, कार्बन क्रेडिट या जागतिक संकल्पनेवर छोटेखानी महत्त्वपूर्ण माहिती प्रेक्षकांना पुरवली.

असा उत्तरोत्तर चढत जाणारा कार्यक्रम आवडलेल्या पुस्तकाबद्दलच्या पत्रलेखन स्पर्धेचा निकाल उद्घोषणा व बक्षिस समारंभाने संपन्न झाला. अर्थात सर्वांचे नेत्र, कर्ण तृसीनंतर रुचकर स्नेहभोजनो रसनातृसीचा कळस गाठला गेला.

बळवंत काळभोर

## पशुवैद्यकीय व्यवसायातील अनुभव

डॉ. सुधीर कानडे

२० आँगस्टच्या सभेचा विषय अत्यंत वेगळा म्हणजे ‘पशुवैद्यकीय सेवेतील अनुभव’ असा होता. वक्ते होते या क्षेत्रातील ज्येष्ठ आणि निष्णात डॉक्टर सुधीर कानडे. डॉक्टरांनी त्यांच्या तेहतीस वर्षांच्या शासकीय सेवेतील बराच काळ खेडोपाडी सेवा देण्यात घालवला. पशुवैद्यक शास्त्र हा श्रोत्यांच्या अगदी औत्सुक्याचा विषय होता. पाळीव प्राण्यांबोरच जंगली प्राण्यावर उपचार करणे हे या

पशुवैद्यकीय अभ्यासक्रमात अंतर्भूत असल्याचे त्यांनी सांगितले. परंतु जंगली प्राण्याच्या बाबतीत उपाय करताना प्रत्यक्ष प्रॅक्टिकल ट्रेनिंग मिळतेच असं नाही तर प्रत्येक प्राण्याची शरीररचना वेगळी असल्याने पुस्तके वाचूनच तुम्हाला त्यांच्या बाबतचे ज्ञान मिळवावे लागते.

डॉक्टरांनी वाघ, अस्वल, हरीण, हत्ती यासारख्या जंगली प्राण्यांवर उपचार केल्याचे सांगितले. खेडेगावातले महत्त्वाचे पशुधन म्हणजे गाई, म्हशी, बॅल, घोडे, शेळ्या, मेंड्या, कोंबड्या, डुकरे वगैरे. या प्राण्यांवर उपचार करण्यासाठी प्रत्यक्ष त्या खेड्यांत, त्या वाडीवर पोचणे हेच मोठं कठीण काम. वस्तीवर पोचण्यासाठी वाहनाची सोय सोडाच ण पण साधा रस्तासुद्धा नाही, वीज नाही, पाण्याची कमतरता, दवाखाना म्हणजे एखादी गवताने शाकारलेली उघडी शेड. या प्रकारच्या दुरचय्येत त्या त्या दुर्गम ठिकाणी जाऊन डॉक्टरांनी या प्राण्यांवर उपचार केले.

या उपचारादरम्यान त्यांना आलेले गमतीदार अनुभव डॉ. कानडे यांनी सांगितले. एका गाईचे ऑपरेशन करताना तिच्या पोटातून चक्क पस्तीस किलो प्लॅस्टिक ओढून बाहेर काढल्याचे ते म्हणाले. प्लॅस्टिकच्या भस्मासुराचा हा ‘आंखो देखा हाल’ ऐकून श्रोते हळहळले. एकदा एका वस्तीवरून एक गाय अडल्याचा डॉक्टरांना निरोप मिळाला. त्या आईची त्यांनी मुचरूप सुटका केली. गाईने तीन वासरांना जन्म दिला. त्या काळी दस्तऐवज (डॉक्युमेंटेशन) करण्याची पद्धत नव्हती आणि विद्युत गतीने माहिती पुरवायला सोशल मिडिया अस्तित्वात नव्हते. नाहीतर ‘गाईला तिळे झाले’ अशी हेडलाईन फोटोसकट आली असती, असे डॉक्टर म्हणाले.

एका खेडेगावात नववधूच्या दागिन्यांची पिशवी गाईने गवताबोर खाऊन टाकली. डॉक्टरांना बोलावल्यावर त्यांनी गाईचे ऑपरेशन केले आणि प्रत्यक्ष गाईच्या पोटात हात घालून दागिने बाहेर काढले आणि नववधूची पाठवणी यशस्वीपणे झाली.

असे गमतीदार प्रसंग ऐकताना सर्वजण अगदी रंगून गेले. खेरे तर मी डॉक्टरांची मुलाखत घेणार असे ठरले होते. पण त्यांचे अनुभव कथन इतके खुमासदार होते की ‘वक्ता - मुलाखतकार- श्रोता’ असे काही उरलेच नाही. झाल्या त्या गमतीशीर ‘हसत-खेळत गप्पा’!

सौ. नीलिमा भडभडे यांनी सुयोग्य आभार प्रदर्शन केले आणि सभा संपन्न झाली.

सौ. प्रज्ञा यार्दी